

Spora Yönelik Tutum İle Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Örneği

The Relationship between Sport-Oriented Attitude and The Satisfaction with Life: The Sample of Marmara University Vocational School of Social Sciences

Çağdaş Caz¹, Yunus Serhat Bıçakçı², Fatma Firuzan Nakipoğlu³

Öz

Hayatımızın hemen hemen her alanında ve anında var olan sporun, insanoğlu için fiziksel, ruhsal ve zihinsel faydalarının olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu düşünceden hareketle çalışmanın amacı, sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmaya, 120'si kadın ve 79'u erkek olmak üzere toplam 199 öğrenci katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; spora yönelik tutum ile yaşam doyum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde; betimsel istatistik, bağımsız iki grup için t-testi, tek yönlü varyans analizi Anova, çıkan anlamlılığı tespit etmek için Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Ayrıca, yaşam doyum ile spora yönelik tutum arasındaki ilişkiyi belirlemek için ise korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda, öğrencilerin yaşam doyumlarının orta seviyede, spora yönelik tutumlarının ise yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Spora yönelik tutum noktasında kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlılık görülmekteyken, yaşam doyumunu noktasında herhangi bir farklılığa rastlanılmamıştır. Ayrıca, spora yönelik tutum ile yaşam doyumunu arasında düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Yaşam doyumunu, spora yönelik tutum, sosyal bilimler, öğrenci.

Abstract

It is inconvertible fact that the sport, which exists in almost every area and every moment in our life; has physical, spiritual and mental benefits for mankind. Based on this idea, the aim of this research is to examine of the relationship between attitudes the students of vocational school of social sciences towards sports and the satisfaction with life. The sample of this study was comprised of from 120 female and 153 male (N=199). "Sport-Oriented Attitude Scale" and "The Satisfaction with Life" scales were used as a data collection tools. In the analysis of the data; descriptive statistics, t-test for independent two groups, one-way ANOVA were used and Tukey multiple comparison test was used for determine significance level. In addition, a correlation analysis was performed to determine the relationship between "Sport-Oriented Attitude Scale" and "The Satisfaction with Life" scales. As a result of the analysis, it was determined that the satisfaction with life of the students is in the middle level and the attitudes towards sport was found high level. While there was a significant difference between male and female students at the attitude towards sport, there was no difference in the point of life satisfaction. Also, there was a low significant positive correlation between sport attitude and life satisfaction.

Keywords: The satisfaction with life, sport-oriented attitude, social sciences, student.

Araştırma Makalesi [Research Paper]

Submitted: 05 / 07 / 2018

Accepted: 21 / 10 / 2019

¹ Arş. Gör. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, cazcagdas@gmail.com, Orcid: 0000-0003-0262-6114

² Arş. Gör., Marmara Üniversitesi, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, yunus.serhat@marmara.edu.tr, Orcid: 0000-0002-7288-9959

³ Öğr. Gör., Marmara Üniversitesi, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, fnakipoglu@marmara.edu.tr, Orcid: 0000-0002-0315-5978

Giriş

Bireylerin bedensel, zihinsel ve ruhsal açıdan gelişimini sağlayan spor, toplumsal davranışlarını düzenleyen sosyal bir olgudur. Bu nedenle bireyler açısından son derece önemli olan spor, hem sağlıklı bir gençlik yetiştirmek hem de sosyal çözülmeye ve yabancılaşmaya karşı kullanılabilir bir araç olması özelliğiyle vazgeçilmez bir sosyal olgu olarak bilinmektedir (Yetim, 2014). Spor; kitlelerin beğendiği bir seyir, enerjiyi biçimlendirmek ve dengeli, mücadeleciler bir anlayış uyandırmak için yöneticilerin kullandıkları bir yöntem seklidir (Kat, 2009). Bu kapsamda düşünüldüğünde toplumun genç nüfusunu oluşturan öğrenciler için spor ve sportif faaliyetler son derece önemlidir.

Öğrenciler genellikle okul süreci boyunca derslere, öğretmenlerine ve arkadaşlarına yönelik olumlu tutum geliştirmektedir. Okulun kurallarına uyar, arkadaşlarıyla uyumlu çalışır, onlara saygı gösterir ve serbest zamanlarını değerlendirmek için faydalı etkinliklere yönelirler. Bu olumlu davranışların ortaya çıkmasında tutum olgusu, etkin rol oynamaktadır. Bu bağlamda tutum; "bireyi belli insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler" olarak ifade edilmektedir (Demirhan ve Altay, 2001). Tutumlar, kişilerin davranışlarını şekillendiren duyuşsal etmenlerdir. Aynı zamanda, kişinin davranış yönünü ve şiddetini etkiler (Doydu, Çelen ve Çoknaz, 2013). Spor gündelik hayatta insan davranışlarına ve tutumlarına yön veren ve olumlu yönde etkileyen bir olgu olmakla beraber birçok kavram ile de doğrudan ya da dolaylı ilişki içerisindedir. Yaşam doyumu (Özkara ve ark., 2015), stres, tükenmişlik, sağlık, yaşam kalitesi (Güllü ve Çiftçi, 2016) beslenme gibi kavramlar, bunlardan birkaçını oluşturmaktadır.

Çalışma ile ilişkili olan bir diğer konu olan yaşam doyumu, bireylerin yaşamlarını ve yaşamlarının her boyutunu içerir. Yaşam doyumu ile yaş, cinsiyet, çalışma ve iş koşulları, eğitim seviyesi, din, ırk, gelir düzeyi, evlilik ve aile yaşamı, toplumsal yaşam, kişilik özellikleri, biyolojik etkenlerle ilişkilendiren çalışmalar mevcuttur (Dilmaç ve Ekşi, 2008). Yaşam doyumu, bireyin kendi belirlediği ölçütler ile gerçekte sahip olduklarını karşılaştırarak elde ettiği bir durumdur (Altay ve Avcı, 2009). Yaşam doyumu diğer bir deyişle kişinin hedeflerine ulaşma derecesi olarak da tanımlanabilir (Gürbüz, 2008). Yaşam doyumunun özellikle ergenlik döneminde önemli bir psikolojik değişkenliğe sahip olduğuna inanılır (Leung ve Leung, 1992). Ergenlik içinde yaşam doyumu; beden imgesi ve pozitif benlik algısı değerlendirmeleri gibi kişisel olduğu kadar çevresel faktörlerden de etkilenir (Dew ve Huebner, 1994). Bu bağlamda mevcut çalışma, üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarının ne düzeyde olduğunun belirlenmesi ve spora yönelik tutum ile nasıl bir ilişki gösterdiğinin anlaşılması açısından önemlidir. Ayrıca, çalışma sonuçlarının literatüründe kaynak oluşturacaktır. Çalışmaya katılım gösteren öğrenciler, spor tesislerinin yer aldığı Marmara Üniversitesi Anadoluhisarı yerleşkesinde eğitim öğretim faaliyetinde bulunmak üzere okula giderken bu yerleşkede bulunan spor tesislerini ve bu tesislerde fiziksel aktivitede bulunan bireyleri görmektedirler. Bu durumun öğrencilerin spora yönelik tutumlarında farkındalık yarattığı düşünülmektedir. Bu düşüncelerden hareketle çalışmanın amacı, sosyal bilimler meslek yüksekokulu öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

1.Yöntem

1.1. Araştırma grubu

Çalışmaya, 2017-2018 Eğitim-Öğretim Bahar Yarıyılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören, 120'si kadın ve 79'u erkek olmak üzere toplam 199 öğrenci katılmıştır.

1.2. Veri toplama aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, 'Spora Yönelik Tutum Ölçeği' ile 'Yaşam Doyum Ölçeği' kullanılmıştır. Koçak (2014) tarafından spor dışındaki alanlarda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla geliştirilen ölçek, toplam 22 maddeden ve üç alt boyuttan (*psikososyal gelişme, fiziksel gelişme, zihinsel gelişme*) oluşmaktadır. Ayrıca, 5'li Likert tipinde (Tamamen Katılıyorum:5, Katılıyorum:4, Orta Düzeyde Katılıyorum:3, Az Katılıyorum:2 ve Hiç Katılıyorum:1) puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 110, en düşük puan ise 22'dir.

Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen "Yaşam Doyumu Ölçeği", Dağlı ve Baysal (2016) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Tek faktörlü yapıya sahip olan ölçek, 5 maddeden oluşmakta ve 5'li Likert tipinde (Tamamen Katılıyorum:5, Büyük Oranda Katılıyorum:4, Orta Düzeyde Katılıyorum:3, Çok Az Katılıyorum:2 ve Hiç Katılıyorum:1) puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 25, en düşük puan ise 5'tir.

1.3.Verilerin toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının uygulanması, öğrencilerin ders saatleri öncesinde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle öğrencilere veri toplama araçlarının doldurulması hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Daha sonra ise, çalışmaya gönüllü olarak katılım sağlayanlara veri toplama aracı dağıtılmıştır. Araştırmacılar tarafından toplanan anket formları (205

adet), kontrol edilmiş, eksik veya yanlış doldurulanlar belirlenerek araştırma dışında tutulmuştur. Geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanlar (199 adet), değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

1.4. Verilerin analizi

Öğrencilerden toplanan veriler için öncelikle parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına Çarpıklık ve Basıklık (normal dağılım durumu) değerleri incelenerek karar verilmiştir. Analizler, verilerin parametrik test varsayımlarını karşıladığını göstermiştir. Bu aşamadan sonra betimsel istatistik yöntemler, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Pearson Correlation testi kullanılarak analiz edilmiştir. Anova testi sonucu oluşan anlamlı farklılığın hangi gruplar lehine sonuçlandığının tespiti için ise çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey kullanılmıştır.

2. Bulgular

Tablo 1. Öğrencilerin Spora Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutları ile Yaşam Doyum Ölçeğinden Aldıkları Ortalamaya İlişkin Veriler

Ölçek ve alt boyutları	N	Min.	Max.	Ort.	Ss.	Skewness	Kurtosis
Psikososyal Gelişme	199	16,00	60,00	3,99	10,11	,467	,115
Fiziksel Gelişme	199	9,00	30,00	4,23	3,97	-1,057	1,008
Zihinsel Gelişme	199	4,00	20,00	3,50	4,14	-,265	-,760
Spora Yönelik Tutum	199	34,00	110,00	3,97	15,49	-,433	,758
Yaşam Doyum	199	5,00	25,00	2,98	4,39	-,157	-,191

Öğrencilerden elde edilen verilerin normallik varsayımını sağladığı (Skewness ve Kurtosis) belirlenmiştir. Ayrıca, genel olarak öğrencilerin spora yönelik tutumlarının yüksek ($\bar{X}=3,97\pm 15,49$), yaşam doyumlarının ise orta düzeyde ($\bar{X}=2,98\pm 4,39$), olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin Spora Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyutları ile Yaşam Doyum Ölçeğinden Aldıkları Ortalamalara İlişkin Veriler (Cinsiyet Değişkeni)

Ölçek ve alt boyutları	Cinsiyet	N	Ort.	Ss.	t	p
Psikososyal gelişme	Kadın	120	49,74	9,00	2,933	,002*
	Erkek	79	45,34	11,15		
Fiziksel gelişme	Kadın	120	26,15	3,18	3,163	,001*
	Erkek	79	24,24	4,73		
Zihinsel gelişme	Kadın	120	14,35	3,92	1,467	,154
	Erkek	79	13,48	4,41		
Spora Yönelik Tutum	Kadın	120	90,25	12,87	3,069	,003*
	Erkek	79	83,06	18,02		
Yaşam Doyum	Kadın	120	15,00	4,04	,343	,732
	Erkek	79	14,77	4,90		

*P<0,05

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin, spora yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiş iken (p<0,05), yaşam doyumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (Tablo 2). Her iki bağımlı değişken için de kadın öğrencilerin ortalama puanları erkek öğrencilerin ortalama puanlarından daha yüksektir.

Tablo 3. Öğrencilerin Ailesinde Spor İle İlgilenen Birey Olup Olmadığına Dair Ölçek ve Alt Boyutlarından Alınan Puanlara İlişkin Veriler

Ölçek ve alt boyutları	Spor İle İlgilenme	N	Ort.	Ss.	t	P
Psikososyal Gelişme	Evet	99	49,27	9,69	1,754	,081
	Hayır	100	46,76	10,46		
Fiziksel Gelişme	Evet	99	25,78	4,12	1,410	,160
	Hayır	100	24,99	3,81		
Zihinsel Gelişme	Evet	99	14,57	4,09	1,863	,064
	Hayır	100	13,48	4,14		
Spora Yönelik Tutum	Evet	99	89,63	15,55	2,009	,046

	Hayır	100	85,23	15,27		
Yaşam Doyum	Evet	99	15,62	4,49	2,331	,021*
	Hayır	100	14,18	4,20		

*P<0,05

Öğrencilerin ailesinde spor ile ilgilenen birey olup olmadığına yönelik yapılan test sonucu, spora yönelik tutum ile yaşam doyumunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluştuğunu göstermektedir (p<0,05). Tukey testi sonucu, anlamlı farklılığın ailesinde sporcu olan öğrenciler lehine oluştuğunu göstermektedir. Ayrıca, her iki bağımlı değişken için de ailesinde spor ile ilgilenen öğrencilerin ortalama puanları daha yüksek olduğunu göstermiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Öğrencilerin İkamet Ettikleri Yerleşim Yerinde Spor Tesisinin Olmasına İlişkin Ölçek ve Alt Boyutlarından Alınan Puanlara Ait Veriler

Ölçek ve alt boyutları	Tesisin var oluşu	N	Ort.	Ss.	T	p
Psikososyal Gelişme	Evet	162	48,29	10,27	,878	,381
	Hayır	37	46,67	9,40		
Fiziksel Gelişme	Evet	162	25,56	3,86	1,225	,222
	Hayır	37	24,67	4,40		
Zihinsel Gelişme	Evet	162	13,96	4,14	-,291	,771
	Hayır	37	14,18	4,18		
Spora Yönelik Tutum	Evet	162	87,82	15,44	,809	,419
	Hayır	37	85,54	15,78		
Yaşam Doyum	Evet	162	15,01	4,28	,731	,466
	Hayır	37	14,43	4,87		

İkamet edilen yerleşim yerinde spor tesisinin olup olmadığına ilişkin yapılan analiz sonucu tablo 4'te gösterilmiştir. Bu sonuca göre, tesisin var olması öğrencilerin spora yönelik tutum ile yaşam doyumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşturmadığı sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselerde Spor Tesisinin Yer Alıp Almadığına İlişkin Ölçek ve Alt Boyutlarından Elde Edilen Veriler

Ölçek ve alt boyutları	Spor Tesisinin Olması	N	Ort.	Ss.	t	p
Psikososyal Gelişme	Evet	132	48,26	9,95	,528	,598
	Hayır	67	47,46	10,49		
Fiziksel Gelişme	Evet	132	25,48	4,08	,437	,663
	Hayır	67	25,22	3,76		
Zihinsel Gelişme	Evet	132	13,84	4,12	-,808	,420
	Hayır	67	14,34	4,17		
Spora Yönelik Tutum	Evet	132	87,59	15,40	,241	,810
	Hayır	67	87,02	15,79		
Yaşam Doyum	Evet	132	15,09	4,33	,850	,396
	Hayır	67	14,53	4,52		

Öğrencilerin mezun oldukları liselerde spor tesisinin yer alıp almadığına ilişkin yapılan analizler, öğrencilerin spora yönelik tutum ile yaşam doyumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşmadığını göstermiştir (Tablo 5).

Tablo 6. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Spora Yönelik Tutum ve Alt Boyutları ile Yaşam Doyum Ölçeğine İlişkin Veriler

Ölçek ve alt boyutları	Bölüm	N	Ort.	Ss.	F	p
Psikososyal Gelişme	Büro	63	49,17	11,35	2,175	,059
	Muhasebe	26	45,65	8,63		
	Pazarlama	43	44,58	11,42		
	Turizm Otel	17	50,00	8,63		
	Turizm Rehberlik	23	51,39	5,49		
	Yerel Yönetimler	27	48,77	8,73		

Fiziksel Gelişme	Büro	63	25,71	3,54	1,101	,361
	Muhasebe	26	24,69	4,15		
	Pazarlama	43	24,51	5,02		
	Turizm Otel	17	26,70	2,88		
	Turizm Rehberlik	23	25,56	3,65		
	Yerel Yönetimler	27	25,77	3,63		
Zihinsel Gelişme	Büro	63	13,60	3,92	,929	,463
	Muhasebe	26	13,73	4,58		
	Pazarlama	43	13,72	4,69		
	Turizm Otel	17	15,88	4,01		
	Turizm Rehberlik	23	14,17	3,45		
	Yerel Yönetimler	27	14,37	3,84		
Spora Yönelik Tutum	Büro	63	88,49	14,74	1,790	,117
	Muhasebe	26	84,07	15,96		
	Pazarlama	43	82,81	19,44		
	Turizm Otel	17	92,58	12,92		
	Turizm Rehberlik	23	91,13	10,73		
	Yerel Yönetimler	27	88,92	13,14		
Yaşam Doyum	Büro	63	14,19	4,61	1,722	,131
	Muhasebe	26	15,38	5,20		
	Pazarlama	43	14,23	4,30		
	Turizm Otel	17	17,23	3,13		
	Turizm Rehberlik	23	15,08	4,27		
	Yerel Yönetimler	27	15,59	3,55		

Tablo 6'ya bakıldığında, Büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, muhasebe ve vergi uygulamaları, pazarlama, turizm ve otel işletmeciliği, turizm rehberliği, yerel yönetimler bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasında spora yönelik tutum ile yaşam doyumu noktasında herhangi bir farklılığın oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Spora Yönelik Tutum İle Yaşam Doymu Arasındaki İlişki

Ölçek ve alt boyutları		1	2	3	4	5
Psikososyal Gelişme (1)	r	1	,574**	,502**	,934**	,153*
	p		,000	,000	,000	,031
	n	199	199	199	199	199
Fiziksel Gelişme (2)	r	,574**	1	,506**	,766**	,080
	p	,000		,000	,000	,262
	n	199	199	199	199	199
Zihinsel Gelişme (3)	r	,502**	,506**	1	,725**	,154*
	p	,000	,000		,000	,030
	n	199	199	199	199	199
Spora Yönelik Tutum (4)	r	,934**	,766**	,725**	1	,162*
	p	,000	,000	,000		,022
	n	199	199	199	199	199
Yaşam Doymu (5)	r	,153*	,080	,154*	,162*	1
	p	,031	,262	,030	,022	
	n	199	199	199	199	199

Korelasyon analizi, öğrencilerin spora yönelik tutumları ile yaşam doymaları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin spora yönelik tutumları arttıkça yaşam doymalarının da düşük düzeyde pozitif yönde arttığını söyleyebiliriz. Ayrıca, spora yönelik tutum alt boyutlarının da kendi arasında anlamlı yönde yüksek düzeyde pozitif ilişki içerisinde olduğu görülmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Mevcut çalışma kapsamında öğrencilerden toplanan verilerin normal dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bağımlı değişkenler incelendiğinde spora yönelik tutumların yüksek, yaşam doymalarının ise orta seviyede olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgu, öğrencilerin sporun zihinsel, fiziksel ve ruhsal açıdan olumlu yanlarının olduğunu göstermektedir.

Cinsiyet değişkeni sonucuna göre, öğrencilerin spora yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir, ancak yaşam doyumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşmamıştır. Her iki bağımlı değişken için de kadın öğrencilerin ortalama puanları erkek öğrencilerin ortalama puanlarından daha yüksektir.

Ailesinde spor ile ilgilenen bireyin var olması, öğrencilerin spora yönelik tutumlarında ve yaşam doyumlarında manidar farklılık oluşturmuştur. Ayrıca, her iki bağımlı değişken için de ailesinde spor ile ilgilenen bireylerin olması bu duruma sahip öğrencilerin ortalama puanlarının daha yüksek olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin ikamet ettikleri yerleşim yerinde spor tesisinin yer alması, spora yönelik tutum ile yaşam doyumlarında anlamlı farklılık oluşmadığını göstermiştir. Öğrencilerin mezun olduğu liselerde spor tesisinin olup olmaması, spora yönelik tutum ile yaşam doyumunda anlamlı farklılık oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Diğer bir sonuç; büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, muhasebe ve vergi uygulamaları, pazarlama, turizm ve otel işletmeciliği, turizm rehberliği, yerel yönetimler bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasında spora yönelik tutum ve yaşam doyumunda anlamlı farklılıklar ortaya çıkmadığını göstermiştir. Korelasyon analizi ise, öğrencilerin spora yönelik tutumları ile yaşam doyumları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişkinin olduğunu göstermektedir. Ayrıca, spora yönelik tutum alt boyutlarının da kendi arasında anlamlı ve pozitif ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir.

Tartışma

Mevcut çalışma kapsamında öğrencilerden toplanan verilerin normal dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir. Alemdağ ve ark., (2014) tarafından yapılan çalışmanın verilerinin normal bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Genel olarak bağımlı değişkenler incelendiğinde spora yönelik tutumların yüksek, yaşam doyumlarının ise orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Ünal ve ark., (2001) hekimlerin yaşam doyumlarının yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Benzer şekilde, Çeçen (2008) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin yaşam doyumlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Yılmaz ve Altınok (2009) tarafından yapılan çalışma ile okul yöneticilerinin yaşam doyumlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizi, öğrencilerin spora yönelik tutumları ile yaşam doyumları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişkinin olduğunu göstermektedir. Önal ve ark., (2017) spora yönelik tutum ve yaşam kalitesi arasında düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir. Recepoğlu (2013) öğretmen adaylarında yaşam doyumunu ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum arasında orta düzeyde pozitif yönlü ilişki belirlenmiştir. Tümlü ve Recepoğlu (2013)'ün yapmış oldukları araştırmada Yaşam doyumunu ile psikolojik dayanıklılık arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki söz konusudur. Telef (2011) öğretmenlerin iş doyumları, tükenmişlikleri ve yaşam doyumları arasında ilişkiler olduğunu ifade etmiştir.

Spora Yönelik Tutum İle İlgili Tartışma

Cinsiyet değişkeni sonucuna göre, öğrencilerin spora yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Kadın öğrencilerin ortalama puanları erkek öğrencilerin ortalama puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Türkmen ve ark., (2016) tarafından yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğrenciler arasında spora yönelik tutum noktasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Alemdağ ve ark., (2014) sınıf öğretmeni adayları açısından cinsiyet değişkeninde manidar farklılık olduğunu ifade etmişlerdir. Kangalgil ve ark., (2006)'nın yapmış olduğu çalışmada cinsiyete göre ortaya çıkan farkın erkek öğrencilerin tutum puanlarının yüksek olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Önal ve ark., (2017)'nin yaptığı çalışma ile cinsiyet değişkeni açısından spora yönelik tutum puanlarında anlamlı ilişki saptanmıştır. Varol ve ark., (2017) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmanın cinsiyet değişkeninde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yıldız ve ark., (2017) tarafından yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik tutumlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Ancak, Göksel ve ark., (2017) tarafından yapılan çalışmada kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Yanık ve Çamlıyer (2015)'in yapmış olduğu araştırmanın cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersi ve spora yönelik tutum noktasında anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Göksel ve Caz (2016)'ın yaptıkları çalışmada kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Diğer bir sonuca göre; Büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, muhasebe ve vergi uygulamaları, pazarlama, turizm ve otel işletmeciliği, turizm rehberliği, yerel yönetimler bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasında spora yönelik tutumda anlamlı farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Fakat, Yıldız ve ark., (2017) farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler arasında spora yönelik tutumda anlamlı farklılıkların oluştuğunu ifade etmişlerdir. Varol ve ark., (2017) öğrencilerin spora yönelik tutum ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanlar ile fakülte değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmadığını ifade etmişlerdir.

Yaşam doyum ile ilgili tartışma

Cinsiyet değişkeni sonucu incelendiğinde öğrencilerin yaşam doyumlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Ayrıca kadın öğrencilerin ortalama puanları erkek öğrencilerin ortalama puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Recepoğlu (2013) tarafından yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğretmen adayları arasında yaşam doyumunda anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Yılmaz ve Aslan (2013)'ün öğretmenler ile yaptıkları araştırmanın yaşam doyumunu

noktasında kadın ve erkekler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Ancak, Özkara ve ark., (2015) tarafından spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan çalışma ile kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmadığı belirlenmiştir. Telef (2011), öğretmenlerin yaşam doyumlarında cinsiyet değişkeni açısından farklılık oluşmadığını ifade etmiştir.

Diğer bir sonuç; büro yönetimi ve yönetici asistanlığı, muhasebe ve vergi uygulamaları, pazarlama, turizm ve otel işletmeciliği, turizm rehberliği, yerel yönetimler bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasında yaşam doyumlarında öğrenciler arasında farklılıklar ortaya çıkmamıştır. Recepoğlu (2013) öğretmen adaylarının yaşam doyumlarının öğrenim gördükleri bölümlere göre anlamlı bir şekilde değişmediği saptanmıştır.

Kaynakça

- Alemdağ, S., Öncü, E. ve Sakalioğlu, F. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz yeterlikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 45-60.
- Altay, B. ve Avcı, İ. (2009). Huzurevinde yaşayan yaşlılarda özbakım gücü ve yaşam doyumları arasındaki ilişki. *Dicle Tıp Dergisi*, 36, 275-282.
- Çeçen, A.R. (2008). Üniversite öğrencilerinde yaşam doyumunu yordamada bireysel bütünlük (tutarlılık) duygusu, aile bütünlük duygusu ve benlik saygısı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 4(1), 19-30.
- Demirhan, G. ve Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 9-20.
- Dew, T. ve Huebner, E. S. (1994). Adolescents' Perceived Quality of Life: An Exploratory Investigation. *Journal of School Psychology*, 32, 185-199.
- Dilmaç, B. ve Ekşi, H. (2008). Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin yaşam doyumları ve benlik saygılarının incelenmesi. *SUSBED*, 20, 279-288.
- Doydu, İ. ve Çelen, A. ve Çoknaz, H. (2013). Spor eğitim modelinin öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumuna etkisi. *E-International Journal of Educational Research*, 4(2), 99-110.
- Güllü, S. ve Çiftçi, E.G. (2016). Spor merkezlerine üye olan bireylerin yaşam kalitesinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(3), 1251-1265.
- Göksel, A.G. ve Caz, Ç. (2016). Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.
- Göksel, A.G., Caz, Ç., Yazıcı, Ö.F. ve İkizler, H.C. (2017). Farklı bölümlerdeki öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılması: *Marmara Üniversitesi örneği*. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 123-134.
- Gürbüz, A. G. (2008). *Öfke denetimi eğitiminin lise son sınıf öğrencilerinin öfkeyle başa çıkmaları, yaşam doyumları ve depresyon düzeylerine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Kangalgil, M., Hünük, D. ve Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Kat, H. (2009). *Bireysel sporcularla takım sporcularının stres düzeyleri ve problem çözme becerilerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Leung, J.P. ve Leung, K. (1992). Life satisfaction, self-concept, and relationship with parents in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 21, 653-665.
- Önal, L., Yılmaz, H.H., Kaldırımçı, M. ve Ağduman, F. (2017). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin spora karşı tutumları ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 26-34.
- Özkara, A.B., Kalkavan, A. ve Çavdar, S. (2015). Spor bilimleri alanında eğitim alan üniversite öğrencilerinin yaşam doyum düzeylerinin araştırılması. *International Journal of Science Culture And Sport. Special Issue 3*, 336-346.
- Recepoğlu, E. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam doyumları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 311- 326.
- Telef, B.B. (2011). Öğretmenlerin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve tükenmişliklerinin incelenmesi. *Elementary Education Online*, 10(1), 91-108.

- Tümlü, G.Ü. ve Recepoğlu, E. (2013). Üniversite akademik personelinin psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(3), 205-213.
- Türkmen, M., Abdurahimoğlu, Y., Varol, S. ve Gökdağ, M. (2016). İslami İlimler Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *International Journal of Contemporary Educational Studies*, 2(1), 48-59.
- Ünal, S., Karlıdağ, R. ve Yoloğlu, S. (2001). Hekimlerde tükenmişlik ve iş doyumu düzeylerinin yaşam doyumu düzeyleri ile ilişkisi. *Klinik Psikiyatri*, 4, 113-118.
- Varol, R., Varol, S. ve Türkmen, M. (2014). Bartın üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının belirlenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 3(2), 316-329.
- Yanık, M. ve Çamlıyer, H. (2015). Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile okula yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 1(1), 9-19.
- Yetim, A. (2014). *Sosyoloji ve Spor* (6. Baskı). Ankara: Berikan Yayınevi.
- Yıldız, A.B., Arı, Ç. ve Yılmaz, B. (2017). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi örneği). *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 35-45.
- Yılmaz, E. ve Altınok, V. (2009). Okul yöneticilerinin yalnızlık ve yaşam doyum düzeylerinin arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pegem Journal of Education ve Instruction*, 3(3), 59-69.
- Yılmaz, E. ve Aslan, H. (2013). Öğretmenlerin iş yerindeki yalnızlıkları ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pegem Journal of Education ve Instruction*, 3(3), 59-69.

Extended Abstract

Aim and Scope

It is an undeniable fact that sports, which exist in almost every aspect of our lives, have physical, mental and mental benefits for human beings. With this in mind, the aim of the study is to investigate the relationship between social science students' attitudes towards sports and life satisfaction.

Methods

Research Group: A total of 199 students, 120 female and 79 male, attended the Marmara University Vocational School of Social Sciences in the 2017-2018 Spring Semester. In this study, "Attitude Towards Sport Scale" and 'Life Satisfaction Scale' were used as data collection tools.

Findings

It was determined that the data obtained from the students provided the assumption of normality (Skewness and Kurtosis). In addition, it was concluded that students' attitudes towards sports were high and life satisfaction was moderate.

Conclusion

Within the scope of the present study, it was determined that the data collected from the students had normal distribution. Generally, when the dependent variables were examined, it was concluded that the attitudes towards sports were high and life satisfaction was moderate. This finding shows that students have positive aspects of sport mentally, physically and spiritually. According to the results of the gender variable, a statistically significant difference was found in students' attitudes towards sports, but no statistically significant difference was found in life satisfaction. For both dependent variables, the mean scores of female students were higher than the mean scores of male students.

The existence of an individual who is interested in sports in the family has created a significant difference in students' attitudes towards sports and life satisfaction. In addition, the presence of individuals interested in sports in their families for both dependent variables indicated that the mean scores of students with this condition were higher. The presence of a sports facility in the residential area of the students showed that there was no significant difference in attitude towards sports and life satisfaction. It was concluded that there is no significant difference in the existence of sports facilities in the high schools where students graduate, attitude towards sports and life satisfaction.